

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Полацкай вул. 4. — (Віліно, ulica Polocka 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да
6 гадзіны апрача свята.
Газэта выходзіць раз у тыдзень.
Папіска на адзін месяц 1 зл., на 3
мес.—2 зл., на 6 мес.—4 зл., на год—8 зл.
Перамена адрэсу 30 гр.

Цана абвестак:

на 1 старонцы 30 грошаў, на 2 і 3 —
25 грошаў і на 4 — 20 грошаў за ра-
док пробнага друку ў вадняй папосцы.
Жадаючыя іншых абвестак павінны
звярнуцца да Адміністрацыі.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ

Не памыліліся...

„Беларуская Крыніца“ у № 24
падае стацыю пад гэтым загаловам.
З увагі на яе цікавасць і акту-
альнасць — змяшчаем цалком.

Калі стаўся ў Польшчы так званы „пе-
раварот“ маёвы, некаторыя з беларусаў пра-
бавалі, а некаторыя, як п. Паўлюкевіч, пра-
буюць і цяпер „ар’ентавацца“ на Я. Пілсуд-
скага. Ім думалася і думаецца, што „дэма-
крат“ Я. Пілсудскі сапраўды ад слоў возь-
мецца да чынаў, направиць нашы крыўды
і польскі ўрад перастане зьдзекавацца над
намі.

Аднак мы, добра ведаючы польскую „дэ-
макратыю“ і яе галаву Я. Пілсудскага пра-
сьцерагалі беларускае грамадзянства, каб яно
ў сваіх адносінах да польскай дэмакратыі бы-
ло асыярожнае.

Мы пісалі, што Пілсудскі да творчых чы-
наў наагул, асабліва-ж у адносінах да нас,
няздольны і што польская дэмакратыя пера-
нятая шляхоцкім духам і поўная нацыяналіз-
му шчыра насустрач нашым слухным дама-
ганьням ня пойдзе і ня ў чым нам не дапо-
можа.

Ад маёвых падзеяў прайшло два месяцы
часу, а польская дэмакратыя нічогусенькі не
зрабіла, каб хоць цвёрдую надзею даць нам
на палепшаньне проста жудаснага палажэн-
ня нашага народу пад Польшчай.

У працягу двух месяцаў кіруючая дзяр-
жавай дзяржаўная польская дэмакратыя
ў адносінах да нас маўчала, як вады ў губу
набраўшы. Маўчала і... арганізавала п. Паў-
люкевічу зезд, каб нічога ня даўшы бела-
рускаму народу, пры помачы самых-жа бела-
русаў, калі будзе патрэба, маглі заявіць, што
беларусам у Польшчы жывецца добра і што
беларусы з усяго здаволены.

Нарэшце прыйшоў час, калі „дэмакра-
тычны“ польскі ўрад аб сваёй палітыцы на-
агул, а так-жа і да нас мусіў заявіць публіч-
на. 19-га ліпня г. г. старшыня мін. Бартэль
аб сваіх плянах прамовіў ў Сейме.

А прамовіў галава сучаснага ўраду так,
як прамаўлялі ўрады папярэднія.

Агулам прэм’ер Бартэль сказаў, што ў
Польшчы ўсё добра, а дзе ня добра, дык ён
так зробіць, што будзе добра. Аб цэлых ма-
сах безработных як на мястох, так і на сё-
лах, а так-жа і аб самаволі адміністрацыі
і паліцыі прэм’ер чамусьці забыўся.

А што датычыць беларусаў, украінцаў
і літоўцаў, дык прэм’ер Бартэль нават і не
зайкнуўся. Успомніў толькі аб жыдох, спадзя-
ючыся, відаць, дастаць ад іх грашовую па-
зыку.

Праўда, старшыня міністраў гаварыў сё-
-тое, што, як можна самым дагадацца, мае
адносіцца да нас.

Аб школе сказаў, што языковыя законы
будуць зрэвідаваны і што будзе выдана но-

вая інструкцыя, як дабівацца школы. Але што
гэта будзе за рэвізія і што за інструкцыя—ня
ведама. Судзячы з агульнай да нас палітыкі
ўраду п. Бартэля, надта магчыма, што і гэная
рэвізія і гэная новая інструкцыя будуць якраз
на нашу некарысьць. Што ў гэтай справе
думае ўрад, старшыня яго меў павіннасць
сказаць нам. А раз не сказаў, знача крые
нейкія варожыя да нас пляны.

Успомніў п. Бартэль і аб амнэстыі для
вязняў, але ўспомніў так, як і аб школе.
Ён заявіў, што тыя палітычныя вязні, якія
зрабілі праступак да 1-га красавіка (апрэля)
1926 г., ад кары могуць быць звольнены. Гэта
знача, што закону аб амнэстыі ня будзе, а
што звольняць таго, каго звольніць захоца
ўрад. Знача, і тут нешта не такое, як у лю-
дзей і тут нешта, што для беларускіх палі-
тычных вязняў не варожыць нічога добрага.

Такім-жа цямным языком гаварыў пан
Бартэль і аб нейкім зраўнаньні ўсіх грама-
дзян. Можна думаць, што гаворачы гэта, меў
ён на ўвазе дапусьціць на дзяржаўную служ-
бу беларусаў, зраўняць усюды беларускую мо-
ву з польскай і г. д. Але няма на гэта ніякіх
довадаў. Наадварот, мы маем довады, што та-
кое „зраўнаньне“ сьмерці для нас падобна.

Браты Грабскія, а за імі ўся эндэцыя
заўсёды казалі, і кажуць, што калі, дапусь-
цім, беларусам даць беларускую школу, дык
гэта для беларусаў будзе асабліва ласка,
прывілей, а каб была роўнасць, дык белару-
соў трэба заганяць у польскія школы і споль-
шчыць іх. Дзе-ж довады на тое, што п. Бар-
тэль, калі гаворыць аб нейкім зраўнаньні гра-
мадзян у Польшчы, дык думаў аб іншым зраў-
наньні, чым думаюць і гавораць эндэкі? До-
вадаў на гэта няма.

Але былі рэчы ў прамове п. Бартэля ад-
носна нас і аж надта выразныя: гэта—асад-
ніцтва. П. Бартэль сказаў выразна, што асад-
ніцтва ён будзе падтрымліваць, даючы яму крэ-
дыты і агулам аякуючыся ім. Аб рэформе
рольнай, аб падзеле зямлі між мясцовым ся-
лянствам у мове прэм’ера не знаходзім ані
слова. З гэтага відаць, што ўрад зложаны
з людзей Пілсудскага, на нашых землях буд-
дзе далей праводзіць чужацкае асадніцтва.

Словам, у нашым паглядзе на польскую
дэмакратыю мы не памыліліся, а знача ня
мыляемся, калі заўсёды кажам, што патрэба
нам больш арганізацыі, больш ар’ентацыі на
ўласныя сілы і больш дружбы з незаборчымі
суседзямі.

Ніколі ня зніштажай сваёй
роднай газэты. Прачытаўшы дай
яе суседу.

Мімалётнае...

Вось не’к—няўцам—ачараваў
Мяне твайго пагляду жар,
І Твайго цела знойны пах,
І грэх, што сьпіць ў Тваіх вуснах.
І стан Твой спадабаўся гібікі,
І ход Твой—лёгкі, вабны, зыбікі,
Вагульлі цэльны Твой сьпыльвет
Прыгожы, стройны як сонэт...
Але боль сэрца разьдзірае,
Бо розум ясна уяўляе,
Што, аднак, Ты—мая краса,
Не для мяне і не мая!...
Я ведаю ўжо зараньне,
Што мімалётнае спатканьне
Не патрывае на’т і дзей,
Што праляціць яно хутчэй
Чым бліскавак у начы зяньня,
Чым дня васеньняга зьмярканьне.
І вась ціхонька, неўзначай,
Надыйдзе сумнае: бывай!
А мо’ на’т і яго ня будзе
У жыцьці бурлівым перагудзе...
Як два лісточкі у разводзьдзе
Нурт разганяе у прыродзе,
Так Лёс праклённы ў бегу дзей
Раскіне нас што раз далей...
І вась пяройдзе дзён нямнога,
Забудзем мы адзін аднога
І наша шчыра пачуцьцё
Праглыне вечнасьць... забыцьцё...
Рад доўгі шэрых, нудных дзей,
Асоб рад новых і падзей,
Заб’е ў душы ўспамін спатканьня
І нечаканага каханьня...
Аж-но урэшце ў бегу дзён
Дзесь загудзіць хаўтурны звон...

Патонем мы ў бяздоньнях Леты...
Так дзьве сыгнальныя ракеты,
Спаткаўшысь, неба ўздоўж пратнуць
І у бязмежжы патануць!...

Я. Сьветазар.

3 жыцьця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Да ведама вучыцеляў.

Вучыцеля, якія на аснове абвесткі ў «Ся-
лянскай Ніве» зарэгістраваліся ў Беларускам
Інстытуце Гаспадаркі і Культуры, і якія ха-
целі-б працаваць у прыватнай беларускай
школе (да часу залічэння на дзяржаўную
службу), павінны прыслаць у Віленскі Адзел
Інстытуту даныя абвешчаныя ў № 20 «Сял.
Нівы» пад загаловам: «Беларусы, аткрывай-
це свае прыватныя беларускія школы», а так-
сама паклапаціцца аткрыць Гурток Інстытуту
ў сваёй вёсцы, прысылаючы адпаведную за-
яву, згодна з інструкцыяй паданай ў газэтах.

